

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "PETRE ANDREI" DIN IAȘI		
1.2 Facultatea	Psihologie, Științele Educației și Asistență Socială		
1.3 Departamentul	Psihologie și Asistență Socială		
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială (Interdisciplinar cu domeniul: Psihologie)		
1.5 Ciclul de studii	Master		
1.6 Programul de studii / Calificarea	Managementul serviciilor psiho-sociale de incluziune și suport		

2. Date despre disciplină MSPSIS 1103

2.1 Denumirea disciplinei	Sistemul serviciilor de protecție a copilului		
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Oana Lăcărmioara Bădărău		
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Oana Lăcărmioara Bădărău		
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I
		2.6 Tipul de evaluare	E
		2.7 Regimul disciplinei	A

3. Timpul total estimat (ore pe semestru) al activităților didactice

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care:	3.5 curs	28	3.6 seminar / laborator	14
3.7 Distribuția fondului de timp						ore
Participare la orele de curs și seminar						42
Studiul după manual / suport de curs, bibliografie și notițe						
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						30
Tutoriat						2
Examinări						2
Alte activități						-
3.8 Total ore studiu individual						133
3.9 Total ore pe semestru						175
3.10 Numărul de credite						7

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	-
4.2 De competențe	Analiză și sinteză a informațiilor teoretice și practice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • suport de curs, articole, statistici, reglementări normative, prezentare PPT, videoproiector, laptop, resurse Internet etc
5.2. de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> • sală de minim 25 de locuri, flipchart, markere, videoproiector, laptop, resurse Internet etc

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea problematicii privind sistemul de protecție a copilului din perspectivă societală, instituțională, parentală și a copilului; • Cunoașterea cadrului legislativ și a procedurilor de lucru specifice măsurilor de protecție speciale; • Dezvoltarea abilităților de relaționare profesională cu copiii aflați în dificultate și cu alți actori sociali implicați în sistemul de protecție a copilului.

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului • Aplicarea tehniciilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelor ierarhice • Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională
--------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții să își însușească conceptele, obiectivele, principiile, metodele și tehniciile de lucru utilizate în sistemul de protecție a copilului
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții să cunoască rolul și importanța asistentului social în protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi • Studenții să înțeleagă specificul situațiilor în care se institue o măsură de protecție sau se inițiază procedura adopției unui copil, în vederea protejării intereselor sale

8. Conținuturi

8. 1 Curs (teme, număr de ore, bibliografie)	Metode de predare
Capitolul 1 Categoriile de copii care necesită protecție și asistență socială – 8 ore <ul style="list-style-type: none"> • Copilul abandonat • Copilul neglijat și abuzat • Copilul instituționalizat • Copiii străzii • Copiii cu dizabilități • Copiii cu comportament delincvent 	Prelegere, conversație, descriere, oferirea de exemple, prezentare ppt+ multimedia
Capitolul 2 Protecția socială a copilului aflat în dificultate – 12 ore <ul style="list-style-type: none"> • Servicii de asistență socială pentru copiii aflați în dificultate: Centrul maternal, Centre de zi pentru copii; Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți; Centrul de primire a copilului în regim de urgență etc. – 6 ore • Măsuri de protecție specială pentru copiii aflați în dificultate: Plasamentul (la o persoană sau familie, la un asistent maternal sau într-un centru rezidențial); Plasamentul în regim de urgență; Supravegherea specializată – 6 ore 	Prelegere, conversație, descriere, oferirea de exemple, prezentare ppt + multimedia
Capitolul 3 Adopția copilului – 8 ore <ul style="list-style-type: none"> • Noțiuni de bază în adopția copilului: scop, principii, tipologie – 2 ore • Procedura adopției: succesiunea etapelor, instituții responsabile, rolul asistentului social – 4 ore • Aspecte privind problemele cu care se confruntă copiii adoptați și familiile adoptative – 2 ore 	Prelegere, conversație, descriere, oferirea de exemple, prezentare ppt + multimedia
Bibliografie: <p>a) referințe principale (bibliografie minimală):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bădărău Oana Lăcrămioara, Sistemul serviciilor de protecție socială, suport curs în format electronic, Universitatea "Petre Andrei" din Iași • Bejenaru A. (2011), <i>Adopția copiilor în România</i>, Institutul European, Iași. • Buzducea, D., Lazăr, F. (2011), „Profilul părinților adoptivi din România și motivația adopției copiilor greu adoptabili”, <i>Calitatea Vieții</i>, pp. 313-334. • Buzducea, D., Lazăr, F., Bejenaru, A., Grigoraș, V., Panait, B., A., Popa, R. (2013), <i>Strategii de comunicare despre adopție între părinții adoptivi și copilul adoptat. Raport de cercetare</i>, Romprint Paper SRL, București. www.unicef.org • Cojocaru, D. (2008), <i>Copilăria și construcția parentalității. Asistență maternală în România</i>, Polirom, Iași. • Enea, V. (2021) (coord.), <i>Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale</i>, Polirom, Iași. 	

- Muntean, A. (2013), *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Iași, Polirom.
- Neamțu, N. (2007), *Succes și eșec în plasamentul familial, în contextul reformei sistemului de protecție a copilului din România*, Accent, Cluj-Napoca.
- Roth, M. (2019), *Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Stănculescu, M., S., Grigoraș, V., Teșliuc, E., Pop, V. (coord.) (2016), *Copiii din sistemul de protecție a copilului*, București: Banca Mondială, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție și UNICEF www.unicef.org.

Legislație

- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului
- HG nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state
- HOTĂRÂRE nr. 679 din 12 iunie 2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist
- Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu completările și modificările ulterioare
- Legea 273/2004 privind încuviințarea adopției cu completările și modificările ulterioare
- Legea nr. 287/17 iulie 2009 privind Codul Civil (art. 451-482)
- b) referințe suplimentare (bibliografie extinsă / optională):
  - Achiței, A. (2005), *Asistența maternală a copilului seropozitiv HIV. Metodologie, standarde, proceduri*, Pim, Iași.
  - Alexiu, M. (2010), „Protecția și ocrotirea copiilor abandonati”, în D., Buzducea (coord.) *Asistența socială a grupurilor de risc*, Polirom, Iași, pp. 157-171.
  - Bejenaru, A (2010), „Adopția copiilor”, în D. Buzducea, *Asistența socială a grupurilor de risc*, Polirom, Iași, pp. 197 – 222.
  - Bejenaru A. (2013), *Riscuri și strategii de supraviețuire în centrele de plasament*, Tehno Media, Sibiu.
  - Brazelton, T. B., Greenspan, S., I. (2013), *Nevoile esențiale ale copiilor*, Trei, București.
  - Cojocaru, S., Cojocaru D. (2008), *Managementul de caz în protecția copilului. Evaluarea serviciilor și practicilor din România*, Polirom, Iași.
  - Eshleman, L. (2013), *Devenind o familie. Susține atașamentul sănătos al copilului adoptat*, Taylor Trade Publishing, SUA.
  - Neamțu, N. (2008), „Managementul orientat spre rezultate în cercetarea de evaluare a serviciilor de plasament familial”, Revista Transilvană de Științe Administrative, 1 (21)/2008, pp. 5-17.
  - Nelson, C. A., Fox, N. A., Zeanah, C. H. (2014), *Copiii abandonati ai României. Privăjire, dezvoltare cerebrală și eforturi de recuperare*, Trei, București.
  - Popescu, R. (2017), *Atașament versus abandon. Rolul asistentului social în prevenirea abandonului copilului*, Tritonic, București.
  - Roth – Szamoskozi, M. (2007) „Sistemul serviciilor de familii foster. Perspectiva Românească” în Muntean, A. Sagebiel, J., *Practici în asistență socială. România și Germania*, Polirom, Iași, pp. 171 – 202.

8. 2 Seminar / laborator (teme, număr de ore, bibliografie)

- Introducere în structura seminarului, discutarea bibliografiei. Explicarea criteriilor și modalităților de evaluare – 1 oră
- Stiluri de parenting dezirabile/ indezirabile – 2 ore
- Impactul instituționalizării și intervenția prin îngrijirea familială – 2 ore
- Pregatirea și instruirea familiilor ce doresc copil în plasament. Stabilirea plasamentului familial. Monitorizarea copilului și a familiei în perioada plasamentului – 2 ore
- Procedura adopției: evaluarea adoptatorului și familiei adoptatoare. Potrivirea dintre copil și persoana/familia adoptatoare. Încadrarea copilului în vederea adopției. Încuviințarea adopției. Monitorizarea adopției – 2 ore
- Adopțiile internaționale și transrasiale – 2 ore
- Reintegrarea copilului în familia de origine – 2 ore
- Evaluarea activității de seminar – 1 oră

Dezbaterea,
problematizarea,
studiu de caz,
conversația

Dezbaterea,
problematizarea,
studiu de caz,
conversația

Bibliografie:

a) referințe principale (bibliografie minimală):

- Bejenaru A. (2011), *Adopția copiilor în România*, Institutul European, Iași.
- Enea, V. (2021) (coord.), *Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale*, Polirom, Iași.
- Muntean, A. (2013), *Adopția și atasamentul copiilor separați de părinții biologici*, Iași, Polirom.
- Stănculescu, M., S., Grigoraș, V., Teșliuc, E., Pop, V. (coord.) (2016), *Copiii din sistemul de protecție a copilului*, București: Banca Mondială, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Adopție și UNICEF, www.unicef.org

b) referințe suplimentare (bibliografie extinsă / opțională):

- Cojocaru, S., Cojocaru D. (2008), *Managementul de caz în protecția copilului. Evaluarea serviciilor și practicilor din România*, Polirom, Iași.
- Fundația Internațională pentru Copil și Familie „Dr. Alexandra Zugrăvescu” (2015), *Manual de formare pentru supervizori și consultanți ai familiilor de plasament*, disponibil la: <http://www.ficf-romania.ro/images/pdf/Manual-de-formare-pentru-supervizori-si-consultanti-ai-familiilor-de-plasament.pdf>
- Muntean, A., Stan, V., Tomiță, M., Ungureanu, R. (2010), „Factori de reziliență la adolescenții adoptați la vîrstă mică”, *Copiii de azi sunt părinții de mâine* nr. 26, Universitatea de Vest Timișoara, pp. 13-26.
- Neamțu, N. (2008), „Managementul orientat spre rezultate în cercetarea de evaluare a serviciilor de plasament familial”, Revista Transilvană de Științe Administrative, 1 (21)/2008, pp. 5-17.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este adaptat la realitatea socială din societatea noastră astfel încât studenții să fie pregătiți atât teoretic cât și practic din punct de vedere profesional.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • parcurgerea bibliografiei recomandate • cunoașterea legislației și a procedurilor de lucru în adopția și plasamentul copilului • cunoașterea sistemului de servicii sociale destinate copilului și familiei în dificultate 	Evaluare scrisă pe baza tematicii cursului și a seminarului	70 %
10.5 Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • prezentarea unui studiu de caz • participare activă la orele de seminar 	Modul de prezentare a informațiilor și de selectare a surselor de documentare	30 %
10.6 Standard minim de performanță			

- Cerințe minime pentru nota 5: să cunoască structura serviciilor de protecție a copilului și specificul măsurilor de protecție specială
- Cerințe pentru nota 10: cunoașterea teoriilor, principiilor de lucru, metodelor și tehnicilor de intervenție utilizate în diferite etape ale adopției sau instituirii unei măsuri de protecție a copilului și modul lor de aplicare în activitatea practică; prezentarea unei teme în cadrul orelor de seminar; parcurgerea bibliografiei

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament

23.03.2022